

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/53/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813201764
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8813201764.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: Secapital S.á.r.L., so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle L-1653, Luxemburské veľkovevodstvo, zastúpený Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., Jilemnického 30, Martin, proti žalovanej: Y. D., bývajúca v G., ul. S. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, Skalica, zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom advokátskej kancelárie v Chorvátskom Grobe, Námestie Josipa Andriča 1, o zaplatenie 1.134,75 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 9C/136/2013-44 zo dňa 7.1.2014, jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby na sumu 133,47 eur s 9 % úrokom z omeškania od 1.6.2010 do zaplatenia.

V prevyšujúcej zamietavej časti r u š í rozsudok súdu prvého stupňa a v tomto rozsahu mu vec vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalobcu, žalovanej náhradu trov konania nepriznal a žalobcu zaviazal zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 138,44 eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 1.134,75 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % z dlžnej sumy ročne od 1.6.2010 až do zaplatenia. V návrhu uviedol, že medzi ním a žalovanou bola dňa 20.12.2009 uzavretá Zmluva o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5004323, na základe ktorej poskytol pôžičku vo výške 1.358,74 eur. Žalovaná sa okrem iného zaviazala splácať pôžičku v 41 mesačných splátkach vo výške 33,14 eur. Listom zo dňa 22.5.2010 žalobca oznámil žalovanej, že Zmluvu č. 5004323 vypovedá ku dňu 22.5.2010 a vyzval ju k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Vedľajší účastník na strane žalovanej namietal premlčanie nároku žalobcu.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého dňa 20.12.2009 uzavreli účastníci konania Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky č. 5004323, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 1.358,74 eur a žalovaná sa zaviazala splácať pôžičku po dobu 41 mesiacov v splátkach vo výške 33,14 eur. Listom zo dňa 22.5.2010 žalobca oznámil žalovanej, že Zmluvu č. 5004323 vypovedá ku dňu 22.5.2010 a vyzval ju k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Súd v rozhodnutí ďalej citoval ust. § 52 ods. 1, 2, ust. § 53 ods. 1, 2, ust. § 54 ods. 1, 2, ust. § 48 ods. 1, 2, ust. § 100, ust. § 106 ods. 1, 2, ust. § 107 ods. 1, 2 a ust. § 489 OZ. Na základe vykonaného dokazovania, vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - žalovaná v čase uzatvárania zmluvy, nemala možnosť individuálne ovplyvniť jej obsah. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do

zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci za zmluvných podmienok, ktoré si vopred dodávateľ určil, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že od Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 5004323, ktorá bola medzi účastníkmi konania uzavretá, žalobca odstúpil listom zo dňa 22.5.2010, doručeným žalovanej dňa 26.5.2010, pričom účinky odstúpenia nastali ku dňu 1.6.2010 (deň nasledujúci po uplynutí 5-dňovej lehoty poskytnutej na úhradu splatnej pohľadávky). Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže toto odstúpenie od zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, Zmluva o poskytnutí pôžičky č. 5004323 sa od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 OZ, ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli, ako to výslovne stanovuje ustanovenie § 457 OZ. Vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku a preto sa súd musel s touto námietkou vyporiadať. V danom prípade právny predchodca žalobcu prvý raz mohol vykonať svoje právo a vymáhať žalovanú sumu 1.134,75 eur od žalovanej titulom bezdôvodného obohatenia po uplynutí 5-dňovej lehoty od doručenia poskytnutej na úhradu splatnej pohľadávky, teda 1.6.2010. Najneskôr teda dvojročná subjektívna premlčacia doba začala plynúť 2.6.2010 a uplynula 2.6.2012. Žaloba na súd bola podaná 20.2.2013, teda po jej uplynutí. V dôsledku vznesenej námietky premlčania súd dospel k záveru, že je táto dôvodná a z uvedeného dôvodu musel žalobu zamietnuť. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol tento zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie podal z dôvodov ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), d) a f) O.s.p.. Podľa žalobcu súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa jeho návrh zamietol z dôvodu, že námietka premlčania bola vznesená dôvodne. Poukázal na to, že k skončeniu záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou došlo vypovedaním zmluvy, a to s poukazom na listinu - vypovedanie zmluvy zo dňa 22.5.2010 v spojení s článkom 13 Všeobecných obchodných podmienok, a nie odstúpením od zmluvy, teda nedošlo k zrušeniu zmluvy od začiatku. Výpoveď zmluvy je jednostranný právny úkon smerujúci k zániku záväzku a na rozdiel od odstúpenia od zmluvy, výpoveď neruší právny vzťah s účinkami ex tunc, ale len do budúcnosti. V zmysle uvedeného prvý raz mohol žalobca vykonať svoje právo, a teda vymáhať žalovanú sumu dňa 23.5.2010, t. j. deň nasledujúci po vypovedaní zmluvy. Trojročná premlčacia doba by uplynula 23.5.2013. Žaloba bola podaná na súd 20.2.2013, teda ešte v rámci plynutia riadnej premlčacej doby. Na základe uvedeného žalobca nepovažoval svoj nárok za premlčaný.

Vedľajší účastník vo vyjadrení na odvolanie žalobcu navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Zdôraznil, že rozhodujúcou skutočnosťou na určenie, či tu ide o bezdôvodné obohatenie je to, že vypovedanie zmluvy zo strany žalobcu zo dňa 22.5.2010 je v skutočnosti odstúpením právneho predchodcu žalobcu od zmluvy o úvere. Vypovedanie zmluvy zo strany žalobcu zo dňa 22.5.2010 je treba považovať za odstúpenie od zmluvy o úvere, a to preto, že v predmetnej výzve ide o typické odstúpenie od zmluvy. Na tento prípad je treba aplikovať ustanovenie § 451 a ustanovenie § 457 OZ, podľa ktorého, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. So zreteľom na ustanovenie § 107 OZ, potom právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. V danom prípade ide o bezdôvodné obohatenie, keď majetkový prospech bol získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý od začiatku existoval, ale potom odpadol. Súčasne vedľajší účastník žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Z obsahu spisu, a to zo špecifikácie nároku žalobcu je zrejmé, že tento uplatnil nárok na zaplatenie sumy 1.134,75 eur, ktorý pozostával zo sumy istiny, neuhradeného úveru vo výške 1.037,28 eur a sumy 133,47 eur ako zmluvnej pokuty. Z uvedeného podania vyplýva, že podľa žalobcu, žalovaná mala ku dňu podania návrhu uhradiť sumu 1.037,28 eur (označené na konci výpisu ako stálica „splátka“), ďalej mala žalovaná uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky, ktorú si zmluvné strany v prípade porušenia povinnosti dohodli v článku 12 bod 12.2 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ktorú žalobca požaduje v sume 134,09 eur mínus 0,62 eur, čo sa

rovná sume 133,47 eur (označené na konci výpisu ako stĺpec „pokuta“). Žalobca uviedol, že zmluvnú pokutu žiada len ku dňu 31.12.2012, a nie aj tú, ktorá bola pripočítaná po tomto dni. Ďalej odvolací súd zo Všeobecných obchodných podmienok zistil, že tieto neboli podpísané účastníkmi zmluvného vzťahu a len v žiadosti a v zmluve o poskytnutí účelovej pôžičky sa nachádza vyhlásenie zmluvných strán o tom, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú podmienky a Všeobecné obchodné podmienky. V článku 13 Všeobecných obchodných podmienok je upravené skončenie zmluvy a pod bodom 13.2 je uvedené, že klient, ako aj spoločnosť, sú oprávnení zmluvu kedykoľvek vypovedať bez uvedenia dôvodu, pričom účinky výpovede nastávajú až okamihom vzniku skutočnosti podľa bodu 13.1. Podľa tohto bodu, zmluva sa skončí úplným splnením všetkých záväzkov a pohľadávok klienta vo vzťahu k spoločnosti podľa zmluvy. Skončenie zmluvy nemá vplyv na vyhlásenie klienta uvedené v zmluve, záložnej zmluve, Všeobecných obchodných podmienkach alebo akékoľvek vyhlásenie klienta danej spoločnosti a tiež na arbitrážnu doložku v zmysle článku 15.23 Všeobecných obchodných podmienok. V bode 13.3 sa uvádza, že ustanoveniami tohto článku nie je dotknuté právo klienta na odstúpenie od zmluvy v prípade, ak bude uzatvorená na diaľku podľa zákona o zásielkovom predaji alebo zákona o finančných službách na diaľku.

Z uvedeného článku 13, ktorý upravuje skončenie zmluvy, nevyplýva, že by si účastníci dohodli skončenie zmluvy odstúpením, ako táto možnosť je upravená v ustanovení § 48 ods.

1, 2 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že podľa uvedeného ustanovenia od zmluvy môže účastník odstúpiť len, ak je to v tomto, alebo inom zákone ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté. Odvolací súd konštatuje, že účastníci spotrebiteľskej zmluvy v danom prípade nemohli si dohodnúť skončenie tohto zmluvného vzťahu výpoveďou v zmysle § 582 ods. 1 OZ, keďže takýto spôsob skončenia zmluvného vzťahu je možný len vtedy, ak je dojednaná zmluva na dobu neurčitú, ktorej predmetom je záväzok na nepretržitú, alebo opakovanú činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti, alebo strpieť určitú činnosť s tým, že ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote 3 mesiacov ku koncu kalendárneho štvrtroka. Zmluva o úvere uzavretá medzi zmluvnými stranami však nie je zmluvou na dobu neurčitú. Z úverovej zmluvy vyplýva konečná splatnosť po splatení 41 splátok mesačne. Z uvedeného teda vyplýva, že účastníci si nedohodli možnosť odstúpenia od zmluvy a ani takýto úkon žalobca nevykonal a na druhej strane výpoveď zmluvného vzťahu vykonaná listom zo dňa 22.5.2010 je v rozpore s ust. § 582 OZ. Z tohto hľadiska teda zmluvný vzťah uvedenými spôsobmi nezanikol. Navyiac, ak by aj súd považoval list zo dňa 22.5.2010 za akt odstúpenia od zmluvy, musel by v tejto súvislosti skúmať, či k takejto dohode medzi účastníkmi došlo, resp. či zákon umožňoval žalobcovi takto zmluvný vzťah skončiť. Treba zdôrazniť, že odstúpenie od zmluvy musí byť medzi účastníkmi dohodnuté a zo žiadneho aktu účastníkov nevyplýva, že by k takejto dohode o možnosti skončiť zmluvný vzťah odstúpením, došlo. Ďalej je treba zdôrazniť, že toto právo môže žalobca uplatniť len vtedy, ak sú naplnené podmienky ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej, ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Bez naplnenia tejto podmienky by nedošlo k platnému odstúpeniu od spotrebiteľskej zmluvy.

Odvolací súd však má za to, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, pokiaľ ním bol zamietnutý návrh žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, pretože podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia. Podľa § 40 ods. 1 OZ, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Uvedenie povinnosti platiť zmluvnú pokutu v článku 12 Všeobecných obchodných podmienok neznamena, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá dohoda v zmysle § 544 ods. 2 OZ. Všeobecné obchodné podmienky účastníkmi podpísané neboli a preto takáto doložka o zmluvnej pokute je neplatná.

Z tohoto dôvodu odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V prevyšujúcej zamietavej časti však odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.) a to z vyššie uvedených dôvodov.

Úlohou súdu prvého stupňa bude podľa vyššie uvedeného právneho názoru vec posúdiť, vykonať dokazovanie a v tomto zmysle vo veci rozhodnúť. Súd prvého stupňa súčasne podľa § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.